

शान्तः शान्तश्च विद्गूथेऽशुचि वेशोऽपि वेषवत् । उत्सादनोच्छादने च प्लवप्लावौ तथा समौ ॥ ५०
 वंशकं कृमिजग्धं चागरौ स्यादथ वाल्हकम् । संकोचं पिशुनं वर्ण्यमस्तृक्संज्ञं च कृक्कुमे ॥ ५१
 जापके कालानुसार्यं यावनोऽपि च सिद्धके । मकुटोऽपि च कोटीरे चित्रकं च विशेषके ॥ ५२
 वतंसोऽप्यवतंसे स्यात्पन्नभङ्गथां तु वल्लरी । मञ्जरी च पत्रात्पारितथ्या पर्यवतथ्यया ॥ ५३
 कणान्दूरपि कर्णान्दुः परिहार्योऽपि कङ्कणः । किङ्किणी किङ्कणी तुल्ये आच्छादाच्छादने समे ॥ ५४
 कुर्पासेऽप्यङ्गिका कक्षापटे कक्षापुटोऽपि च । कुपे वर्णपरिस्तोम इत्युषण्डं जगुः परे ॥ ५५
 तत्रास्तरणमिति च पल्यङ्कोऽप्यवसक्थिका । यमन्यपि प्रतिसीरा संस्तरः प्रस्तरोऽपि च ॥ ५६
 पतद्वाहप्रतिग्राहावपि स्यातां पतद्बहे । मकुरोऽप्यात्मदर्शोऽथ कशिपुः कसिपुः समे ॥ ५७
 यावकालक्तकौ यावे तुल्ये व्यजनवीजने । गीरीयको गिरिकोऽपि बालक्रीडनके मतौ ॥ ५८
 गण्डकोऽपि गन्दुको राट् मूर्ध्नावसिक्त इत्यपि । भरतः सर्वदमनोऽप्यथ दाशरथावुभौ ॥ ५९
 रामचन्द्ररामभद्रौ हनूमानपि मारुतौ । बालौ सुग्रीवाग्रजोऽपि पार्थे भीमत्सुरित्यपि ॥ ६०
 सातवाहनवत्सालवाहनोऽपि प्रकीर्तितः । परिच्छदे परिजनः परिवर्कर्मित्यपि ॥ ६१
 मञ्जरी बुद्धिसहायोऽपि वेत्री वेत्रधरोऽपि च । हेमाध्यक्षे हैरिकोऽपि टङ्कपतिस्तु नैष्किके ॥ ६२
 शुद्धान्ताध्यक्ष आन्तर्वैशिमकान्तःपुरिकावपि । सहायसाप्तपदीनौ सख्यावसुहृदप्यरौ ॥ ६३
 नये नीतिरपि स्कन्धावारेऽपि शिबिरो मतः । जयन्त्यपि वैजयन्त्यां पटाकापि प्रकीर्त्यते ॥ ६४
 ध्वजः पताकादण्डोऽपि झम्कानं याप्ययानवत् । सादी सव्येष्ठोऽपि सूते कवचितोऽपि वर्मिते ॥ ६५
 कवचे दंशनं त्वक्कं तनुत्राणमपि स्मृतम् । अधियाङ्गं धियाङ्गं चाधिकाङ्गवदुदाहृतम् ॥ ६६
 शिरस्कं खोलमप्याहुः स्यान्निषङ्गपि तूणिनि । चापे धनूधनुशरासनान्यपि विदुर्बुधाः ॥ ६७
 फरकस्फरकौ खेटे क्षुरिका क्षुरिका क्षुरी । ईत्म्यां तरवालिकापि परिघः पलिघः समौ ॥ ६८
 ऊर्जस्व्यूर्जस्वान्मगधो मंथो बोधकरोऽधिकः । सौखशायनिकः सौख्यशय्यिकौ सौखसुप्तिके ॥ ६९
 रणे संस्फोटसंफोटौ बले द्रविणमूर्त्तथा । अवस्कन्दोऽपि धाट्यां स्यान्नशनं च पलायने ॥ ७०
 चारकोऽपि भवेद्भुमौ तापसे तु तपस्यपि । विप्रे ब्रह्मापि चाग्नीध्रा अनीध्रोऽप्यथ वृषी वृसी ॥ ७१
 शसने श्मनं चाथ दधिप्राज्यं पृषातके । अग्निहोत्र्यग्न्याहितोऽप्यथोऽप्यवासे समाविमौ ॥ ७२
 उपवस्त्रमौपवस्त्रमुपवीते प्रवक्ष्यते । ब्रह्मसूत्रं पवित्रं च वाल्मीकौ द्वाविमावपि ॥ ७३
 मैत्रावरुण्यादिकवी पशुरामोऽपि भार्गवे । योगीशो याज्ञवल्क्योऽपि दाक्षीपुत्रोऽपि पाणिनौ ॥ ७४
 स्फोटायनः स्फौटायनः काल्यो वररुचौ तथा । कारेणवः पालकाप्ये चाणक्यश्चणकात्मजे ॥ ७५
 वैशेषके कणादोऽपि जैनोऽनेकान्तवाद्यापि । चार्वाके लौकायतिकः कृषिः प्रैस्तुतमित्यपि ॥ ७६
 न्यासार्पणे परिदानं वणिक्प्रापणिकः स्मृतः । अयुते नियुतं पोते स्मृतं प्रवहणं बुधैः ॥ ७७
 कर्णो पारित्रे दुर्गस्य गवेश्वरोऽपि गोमति । कर्षके क्षेत्रजीवोऽपि कोटीशो लोष्टभेदनः ॥ ७८
 मार्द्वीकमपि मयेऽनुतर्षोऽपि चषके स्मृतः । कुविन्दे तन्मवायोऽपि वेमा व्योमापि कीर्त्यते ॥ ७९
 रजको धावकोऽप्युक्तः पादत्राणं च पादुका । तैलिकस्तैलंतुदोऽपि रथकारोऽपि वर्धकिः ॥ ८०
 चित्रकारो लेखकश्च लेपकृल्लेपकोऽपि च । कुतूहले विनोदोऽपि सौनिकः खट्विकोऽपि च ॥ ८१

१. 'आप्लावावौ' इत्यभिधानचिन्तामणिः. २. 'मङ्कः' इत्यभिधानचिन्तामणौ. ३. 'प्रमृतः' इत्यभिधान-
 चिन्तामणौ.